

Vergaderjaar 2011–2012

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 891

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 maart 2012

Onlangs verscheen het vijfde formele voortgangsrapport over de implementatie door Ierland van de beleidsmaatregelen waaraan Ierland zich, in het kader van het pakket leningen vanuit het IMF, de Europese faciliteiten EFSF en EFSM, en de bilaterale partners heeft gecommitteerd. Het rapport is gebaseerd op de uitkomsten van een gezamenlijke missie van het IMF, de Europese Commissie en de ECB («de Trojka») naar Dublin van 10 tot 19 januari 2012.

Dit rapport vormt de basis waarop de Commissie reeds heeft besloten over uitkering van de volgende tranche uit het EFSM. Tevens is bepaald dat de conclusies van het voortgangsrapport leidend zijn bij de beslissing van de lidstaten van het eurogebied om al dan niet in te stemmen met de uitkering van een volgende EFSF tranche. De eerstvolgende tranche zal in totaal 9,7 miljard euro bedragen. Hiervan is 5,8 miljard euro afkomstig van EFSF en EFSM en 3,2 miljard euro van het IMF. Naar verwachting zullen in dezelfde periode ook een tranche van de uitbetalingen van de bilaterale leningen van het VK, Zweden en Denemarken plaatsvinden van 0,7 miljard euro.

Door middel van deze brief wil ik uw Kamer informeren over de belangrijkste uitkomsten van dit voortgangsrapport. Het volledige voortgangsrapport vindt u in de bijlage.¹

Voorgeschiedenis

In november 2010 keurden de EU en het IMF een leningenpakket voor Ierland van in totaal 85 miljard euro goed. Hiervan kwam 22,5 miljard euro van het IMF, 22,5 miljard euro van EFSM en 17,5 miljard euro van EFSF. Het VK, Denemarken en Zweden stelden samen 5 miljard euro beschikbaar aan bilaterale leningen; 17,5 miljard euro kwam van Ierland zelf via kasreserves en Ierse pensioenfondsen.

Tot nu toe hebben het IMF, het EFSF en EFSM en de bilaterale partners 38,2 miljard euro van het programma uitgekeerd. Met het vrijgeven van

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

deze tranche komt hier nog eens 9,7 miljard euro bij. Als voorwaarde voor deze leningen heeft Ierland ingestemd met een fors pakket aan beleidsmaatregelen en hervormingen dat erop gericht is het Ierse begrotingstekort in 2015 te verlagen tot onder de 3% BBP, de stabiliteit in de Ierse financiële sector te waarborgen, en de economische structuur te verbeteren. Uitkering van afzonderlijke tranches is afhankelijk van naleving van de afspraken in de eerder overeengekomen *Memorandum of Economic and Financial Policies* (MEFP¹), waarin is vastgelegd aan welke condities Ierland moet voldoen om een positieve uitkomst van de voortgangrapportage te krijgen.

De conclusies van vijfde voortgangsrapport

De Trojka oordeelt dat Ierland goed voldoet aan de voorwaarden voor vrijgave van de nieuwe leningentranche. De overeengekomen budgettaire-, structurele-, en financiële sectormaatregelen zijn naar tevredenheid uitgevoerd.

Tegelijkertijd is het programma in belangrijke mate, meer dan in november 2010, afhankelijk van de ontwikkelingen in het eurogebied en op de financiële markten. Dit zijn externe factoren waar Ierland geen invloed op heeft, maar die wel een potentieel risico vormen voor de Ierse economie en daarmee voor het leningenprogramma. De Trojka geeft aan dat de risico's voor Ierland liggen in een lagere internationale economische groei en verder verslechterende marktomstandigheden in de financiële sector, die de afslanking van de Ierse financiële sector door de benodigde verkoop van bezittingen bemoeilijken. De export remde, na een sterke exportgroei in de eerste twee kwartalen van 2011, af. De gelijktijdige daling van de import resulteerde echter wel in een positief saldo op de lopende rekening. De groeiverwachting voor 2012 is met 0,5% neerwaarts bijgesteld.

Onder het programma is voorzien dat Ierland gedurende 2012 geleidelijk terugkeert naar de financiële markt. Ondanks de aanhoudende externe risico's is de rente op Ierse staatsobligaties op de secundaire markt sinds eind november 2011 flink gedaald. Daarnaast is Ierland in januari in staat geweest om een 2-jaars lening te converteren naar een 3-jaars lening.

Budgettaire parameters

Het rapport concludeert dat Ierland de gevraagde budgettaire maatregelen in voldoende mate heeft geïmplementeerd. Het tekort, gecorrigeerd voor de steun aan de financiële sector, is in 2011 uitgekomen op 9,1%. Het feitelijke tekort zal naar verwachting uitkomen op 10% en ligt daarmee onder de vereiste uit het programma van 10,6%. Ondanks de zwakke binnenlandse vraag en verslechterende mondiale groei werden de doelstellingen gehaald en de Ierse autoriteiten laten daarmee zien in staat te zijn om de uitgaven te controleren. De begroting van 2012 zal een verdere consolidatie bewerkstelligen van 2,75% en is voor 3/5e deel daarvan gericht op de uitgavenkant. De Trojka concludeert dat de maatregelen die zijn opgenomen in de begroting voldoende zijn, ook in het licht van de zwakkere groei, om te voldoen aan de tekortdoelstelling van 8,6% in 2012. Conform de verplichtingen in het kader van de buitensporig tekortprocedure zal Ierland het tekort terug moet brengen naar 3% in 2015.

Financiële sector

De Trojka is eveneens tevreden over de stappen die gezet zijn om de Ierse financiële sector verder te stabiliseren. Ierland heeft voldaan aan alle

¹ Te vinden op internet: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2011/op76_en.htm

beleidscondities die voor 2011 waren overeengekomen in het kader van het leningenprogramma. De beleidscondities ten aanzien van de financiële sector zijn erop gericht een kleinere, meer weerbare financiële sector te creëren. Toezicht op de implementatie van de herstructureringsplannen van de banken is daarbij essentieel. In 2011 werd een significante verkleining van de balansen («*deleveraging*») bewerkstelligd, terwijl de deposito's in de tweede helft van 2011 stabiliseerden. Ook de afhankelijkheid van de banken van het Eurosysteem is in 2011 gedaald. Desalniettemin concludeert de Trojka ook dat verdere maatregelen nodig zijn. Deze maatregelen dienen zich, volgens de Trojka, met name te richten op het verbeteren van de activa en het verlagen van de operationele uitgaven.

Voorts hebben de autoriteiten een strategie voor huishoudens in financiële moeilijkheden gepubliceerd («*personal insolvency reform*»). Een belangrijk onderdeel hiervan is het vergemakkelijken van persoonlijk faillissement bij onhoudbare schulden. Daarnaast zijn de autoriteiten bezig met een verdere verbetering van het toezichtraamwerk en blijft de kredietverlening vanuit de banken aan huishoudens en het midden- en kleinbedrijf een continu punt van aandacht.

Structurele maatregelen

Ook op het terrein van de structurele hervormingen vordert Ierland naar tevredenheid. In het bijzonder zijn er stappen gezet in de hervorming van de arbeidsmarkt om de werkgelegenheid en herintreding te stimuleren. Daarnaast is er wetgeving in voorbereiding die het mogelijk maakt dat de lonen meer in lijn kunnen worden gebracht met de economische condities en concurrentievermogen. Daarnaast zullen de Ierse autoriteiten in de komende periode verschillende privatiseringsplannen afronden om concurrentie en efficiency te stimuleren.

Conclusie

Naar het oordeel van het IMF, de Europese Commissie en de ECB voldoet Ierland aan de eisen die zijn gesteld voor vrijgave van een nieuwe leningentranche.

Ik hoop u voldoende geïnformeerd te hebben.

De minister van Financiën,
J. C. de Jager